

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejemana
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Opravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto VIII.

V Celovcu 10. januarja 1889.

Štev. 1.

Posojilnice po načrtu Reiffeisen.

Zadnje čase sem bral v časnikih mnogo lepega o novih posojilnicah, ktere snujejo posebno na Tirolskem in Doljnem Avstrijskem. Naročil sem si tedaj knjigo „Leitfaden zur Errichtung und Leitung von Darlehenskassen nach dem Systeme von F. M. Reiffeisen“. Dobi se na Dunaju v c. k. državni tiskarni. Knjiga me je jako zanimala in mislim, da bo tudi č. bralce „Mirove“, ako jim nekaj o njej sporočim.

Prve take posojilnice so nastale že leta 1849. Namen jim je bil, osvoboditi kmete različnih odurov. Kmetje vlagajo svoje prihranjene denarje v kaso, ktero vladajo njihovi bližnji sosede, in v potrebi dobé iz kase spet pomoč za nizke obresti in pod dobrimi pogoji. Tako so nastale posojilnice, vladane po kmetih in za kmete. Širile so se tako hitro, da jih štejejo danes samo na Nemškem 600. Tudi po Italiji, Holandiji in severni Ameriki jih najdeš. Pravila so vedno bolj popravljali po kmečkih potrebah in po skušnjah; zdaj štejejo pravila 96 paragrafov, toraj veliko več ko Schultze-Delitscheve posojilnice. Te posojilnice so omejene na društveni kraj in se ne smejo raztezati čez več, kot dve občini. Tako pozna odbor vse svoje društvenike in prebivalce svojega kraja natančno, in se ni bati zgube; res se tudi nikoli ne sliši, da bi imela ktera taka posojilnica kako zgubo; odbor že zavolj tega bolj pazljivo postopa, ker so odborniki s celim svojim premoženjem odgovorni za zgubo. Vse pisarije so brezplačne, samo blagajnik dobi majhno odškodnino. Menjice so izključene; kajti kmet potegne le enkrat ali dvakrat v letu več denarja vkup, 3 mesečni obrok je tedaj za njega prekratek. Denar se posojuje samo na dolžna pisma, ki pa imajo pristavek, da se mora posojilo 4 tedne po odpovedi povrniti. Glavna korist teh posojilnic pa je, da ustanovljajo v svojem kraju tudi gospodarske zadruge. Nakupujejo na pr. potrebno seme in ga brez dobička sosedom prodajajo. Včasih kupijo skupne stroje (mašine), gnojila itd. Naši kmetje na Štajerskem in Dolenjskem tožijo, da nemajo kupcev za vino. Naj bi le posnemali Nemce in njihove posojilnice! Tam imajo svoje vinarske zadruge. Zadruga prevzame jeseni vse grozdje od svojih družnikov, ima svoje preše, svojo klet, vse v najboljšem stanu, pa tudi vino skupno prodaja. Ker so vina natorna, ter se z njimi prav ravna, imajo tudi lepo ceno. V Ahrthalu je pred nekimi leti veljala kila grozdja

26 beličev, zdaj ko imajo zadrugo, pa velja 60 beličev. Živina nema cene in kmet je čisto odvisen od prekupca. Ali bi ne bilo bolje, ko bi imeli kmetje svoje lastne klavnice po večjih mestih? Take reči bomo zamogli pa še le potem izpeljati, kadar bomo imeli veliko število takih posojilnic. Zadržujete se tedaj kmetje, da bote sami gospodarji svojega denarja, da se vam ne bo treba smukati okoli tujcev, tako postanete premožni, neodvisni in ponosni, in ni se vam več bati za veljavo vaših narodnih pravic, ktere bote sami branili. Imamo sicer že lepo število slovenskih posojilnic, pa nemamo še centralne kase (osrednje blagajnice) in skupnega, vrhovnega nadzorstva. Tako glavno nadzorstvo imajo v Nemcih. Tisto posreduje in vodi kupčijo gospodarskih zadrug, ki so zvezane s posojilnicami in nadzoruje sploh vse poslovanje posojilnic. Osrednja blagajnica sprejema denar, kjer ga je odveč, in ga posojuje takim posojilnicam, katerim ga primarjkuje. S tem pomočkom ustanovili so v porenki Nemčiji (Westphalen, Rheinprovinz) mogočen in premožen kmečki stan. Bog daj, da tega še na Slovenskem dočakamo; naše dobro, pa revno ljudstvo to vendar zasluži! Tu je lepo polje, posebno za našo č. duhovščino, ki nam naj bo voditeljica ne samo v duhovnih, ampak tudi v gospodarskih rečeh!

Dodatki k šolski debati.

Z odločno in možato besedo so dr. Ubl-na nadalje zavrnil č. gg. prošt in dekan Hofmayer v Dravogradu, dekan Wieser v Grabštanju, komendant Servicelj na Reberci, župnik Ledvinko v Škočijanju, kaplan Marinič in župnik Vidovic (vdrugič). Ker so si pa izjave podobne, in da prihranimo prostor, objavimo s tem le še obrano č. g. dekana Wieserja, ki prav jasno osvetljuje, na kako plitve zapiske je pozidal dr. Ubl svojo obtožbo.

IX.

V obrano.

V 9. seji deželnega zbora zljubilo se je g. poslancu dr. Ubl-nu, poleg 13 drugih slovenskih katechetov tudi mene obdolžiti, da zanemarjam verski poduk v šoli. Rekel je namreč, da niti ne gledam na to, da bi bili otroci s katekizmi preskrbljeni.

Gospod doktor! Da bi se vašim obtožbam prej verjelo, pohvalili ste se zapored, kako natančno da poznate šolske razmere na Koroškem. To svojo dozdevno izvedenost ste pokazali tudi nasproti slovenskim državnim poslancem, in rekli ste: „Gospodom Klunu in tovarišem je lahko, govoriti v državnem zboru, kjer jih ni moč nadzorovati (kontrolirati), pa tukaj v deželnem zboru, kjer razmere dobro poznamo, in besede, ki se izrečejo, lahko nadzorujemo, tukaj nas pustite

s takimi govori pri miru! " Toda, č. g. doktor! če se Vam ob slučajih do slučajih dokaže, da so Vaša izvestja, — ki ste jih dolgo let natančno nabirali kot ud c. k. dežel. šolskega sveta, da jih porabite za javnost, akoravno bi imele biti uradna tajnost, — če so ta izvestja, pravim, neresnična in nalašč popačena in zavita, ali niste potem z Vašimi lastnimi, zgoraj citiranimi besedami sami sebe obsodili? Javno ste obdolžili slovensko duhovščino, da je lažnjiva in da zanemarja svojo dolžnost; ako se Vam pa dokaže, da Vaše trditve niso resnične, ali ne pade vsa teža tega natolcevanja na Vas nazaj, ki ste ali nalašč ali lahkomišelnost izrekli neutemeljeno in krivo obtožbo? Obdolženi slovenski kateheti so Vam odgovorili in Vam dokazali, da so le Vaše obtožbe tiste Vaše „Schauermärchen“, „s katerimi Vi pitate svoje začudene tovarše v (deželnem) zboru.“ Taka „grozna pravljica“ je tudi to, kar ste Vi povedali o mojem delovanju na 4 razredni Grabštanski šoli, da bi me sumničilo in pred svetom osmešilo. Vi mi očitajte, da se ne zmenim dosti za versko odgojo mladine in da ne skrbim za to, da bi šolarji dobili katekizme. Pri Vaši vestnosti in resnicoljubnosti si moram misliti, da ste gosp. doktor podatke za to težko obtožbo nabrali iz obravnave c. k. dežel. šolskega sveta, katerega član ste, in sicer z namenom, da jih spravite v javnost, čeravno so bili namenjeni le za notranjo obravnavo v šolskem uradu. Niste dalje preiskavali, ali so Vaši zapiski utemeljeni ali ne, ampak kar pred celo deželo ste me obdolžili, da hudo zanemarjam svoje dolžnosti kot katehet; zato sem jaz dolžan sam sebi, pred svojo župnijo in pred svojimi predstojniki, zahtevati, da se Vaše frivolno natolcevanje o mojem katehetovanju uradno preišče, da resnica na dan pride, kajti Vas ne morem tožiti, ker imate kot poslanec pravico, v zboru govoriti, kar se Vam ljubi. Če tedaj svoje obrekovale obtožbe proti meni ne prekličete dokonca tega meseca v javnem listu, prosil bom veleč. knezoškofijski urad za disciplinarno preiskavo. Njej gledam mirne vesti naproti.

Da Vaš obtožbo ovrzem, da Vas kot tožitelja podučim, in da celo zadevo pojasnim, dostaviti mi je še sledeče: V soboto dne 16. junija t. l. je tukajšno 4 razrednico obiskal gosp. deželni šolski nadzornik dr. Josip Gobanc, in sicer popoludne, z namenom, da se sam prepriča, ali znajo šolarji slovenski katekizem povoljno brati ali ne. Iz marsikoterega ozira mi je bilo žal, da k tej preskušnji nisem bil povabljen. Zdaj bi imeli učenci slovenski katekizem brati, pa ravno ta popoldan ga je malokteri pri sebi imel. To pa iz čisto naravnega vzroka, ker po učnem načrtu ob sabbotah ni verskega poduka, torej tudi učenci na ta dan ne jemljejo katekizma seboj v šolo.

Tega ne more tajiti niti g. dežel. šolski nadzornik, niti tukajšno šolsko vodstvo; primerjajte toraj to pojasnilo z Vašo obtožbo in sodite sami!

Na vseh svojih duhovnih postajah sem skrbel za to, da so otroci imeli katekizme, in če jih niso imeli, sem jih jaz otrokom kupil iz svojega. Tukaj v Grabštanju je le malo starišev, da bi svojim otrokom sami kupili katekizme; posebno revni jih dobijo zastoj od šolskih oblast-nij; vse druge pa sem jaz preskrbel po možnosti s katekizmi, svetopisemskimi zgodbami, evangelji itd. Težko bo dobiti na tukajšnji šoli otroka, katerega ni že s takimi knjigami letos ali lani ali prej kedaj obdaril tukajšnji sumničeni katehet. Da je to res, Vam bodo, g. tožitelj, potrdili otroci, njih stariši in učitelji, ki so videli bukve prenašati. Ali pa se potrudite enkrat v Leonovo bukvarno v Celovcu, tam lahko natančno izveste, koliko plačam vsako leto za katekizme.

Gospod doktor, Vi sami ste rekli, da je laž „ena največjih zlodejstev proti pravi čednosti in pravosti,“ in vendar ste dvignili zoper mene tako neutemeljeno obtožbo! Ali niste Vi, ki bi imeli biti „prijatelj pravice“, storili meni veliko krivico, da ste na podlagi enostranskih poročil tako popačeno in neresnično popisali moje katehetsko delovanje? Ex ore tuo te judico (Iz tvojih ust te sodim), sklepam namreč z besedami, ki ste jih Vi sami izrekli: „Kdor zanemarja, kar je njegova dolžnost vsled poklica in uradne prisega, in kdor resnico zataji, temu se ne verjame in se ne more verjeti.“

V Grabštanju, dné 15. oktobra 1888.

Andrej Wieser, dekan.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz spodnjega Roža. (Občinska volitev za Bistrico in Sveče.) Danes imamo vesele no-

vice. Pri občinski volitvi smo sijajno zmagali, čeravno je fužinski vodja g. Tobeitz vse žile napel, da bi nas na tla podrl. Pred šestimi leti je še okoli jezdaril in ljudi prigovarjal na svojo liberalno in nemškutarsko stran. Tudi pred tremi leti je še očitno agitiral; obiskaval je posamezne hiše, posestnikom roke stiskoval ter volilec delal Bog ve kakšne sladke obljube. Letos pa si je previdni mož izduhtal kaj novega, da bi nas domačine in zavedne Slovence pretihotapil. Obnašal se je do zadnjega dneva tako, kakor da bi se tobart čisto nič ne zmenil za novo volitev. A vse to je bila prava nakana proti nam! Kajti na večer pred volitvijo so dobili fužinski delavci, ki imajo volilno pravico, strogi ukaz, naj se drugi dan prav gotovo vsi udeležijo volitve. Vsem je bilo naročeno, da naj zjutraj na vse zgodaj zanesljivo pridejo v fužinski gradič, kjer jim je Tobeitz-ov uradnik delil skoz okno — kakor je pri kakej kasi navadno — listke, na katerih so bili fužinski liberalni in nemškutarski kandidatje zapisani. Vendar mogočni vodja ničesar ni opravil; popolnoma mu je spodletelo. Liberalna gospoda na Bistrici je kopala kmetom narodnjakom jamo, pa sama je padla v njo. Slovenski neodvisni posestniki v Svečah, na Zgornji in Spodnji Bistrici, na Mačah, v Krajah in na Sali itd., vsi so stali in volili kakor en mož in zmagali tako, da je le par Tobeitz-ovih kimovcev prišlo v odbor, kjer pa nič ne opravijo, ker so voljeni Slovenci trdni in neomahljivi domorodci. Slava in hvala vsem! Ker so nemškutarji propadli pri volitvi, prišlo jim je na misel, da bi si morebiti iz zadrege pomagali s kakim ugovorom (protestom). Nadučitelj Bistriške šole gosp. Drog je resno ugovarjal, da volilni zapisnik I. razreda ni pravilno sestavljen. C. kr. okrajno glavarstvo, kteremu so bila izročena vsa dotična pisma, je stvar natanjko preiskalo; pritožba je bila zavržena, volitev pa potrjena, potrjim nasprotnikom v veliko žalost, nam pa v radost in veselje. Dne 27. decembra l. l. so se zbrali novi odborniki, da si izberó novega župana ter za trirazredno šolo na Bistrici in za enorazredno šolo v Svečah vstavijo nova krajna šolska sveta. Za župana je izvoljen Janez Feinik, p. d. Ucar, za prva dva svetovalca pa Greg. Jurič, p. d. Poljanec, in Juri Feinik, p. d. Čarej. Drugi odborniki so: č. g. Janez Šuster, župnik, Franc Einspieler, p. d. Krivec, Jan. Jesenko, p. d. Hanžej, Jan. Kuraš, p. d. Kramar, in Florjan Partelj, p. d. Vrhovnik — vsi od fužine neodvisni in zanesljivi narodni možje. Nasprotna fužinska stranka pa ima te le pristaše: Tom. Ibovnik, p. d. Radar, fužinski delavec; Dom. Kraigher in Pavl Kastner, fužinska uradnika, in Franc Tobeitz — fužinski vodja. V šolski krajni svet za Bistrico in za Sveče so izključljivo le voljeni pošteni, mirni in pravicoljubni domači kmetje, a nobeden ptujec, ali fužinar-nemškutar. Ravno s to volitvijo pa smo se slovenski kmetje najhujše zamerili g. Tobeitzu. Ko je videl in slišal, da še v šolski svet za Bistrico šolo ni voljen, kar obledi in taka jeza ga zgrabi, da ustane in s protečim kazalcem vpričo vseh odbornikov zagrozi: „Tako! tudi v šolski odbor me niste volili! Že danes Vam povem: Ucar je zadnji Svečan, kateri je voljen za župana Bistriške občine; jes Vam bom pokazal svojo moč. Naj le mine še teh treh let: videli in skusili bote, kaj Tobeitz zamore!“

Brr! Brr! Dragi „Mirovi“ bralci, ali Vas ni strah, ko čujete in berete take grožnje?! Alite, to Vam je pravcati liberallec od glave do pete. V svojej togoti je mislil, da ima pred seboj uboge delavce, ktere zamore po svoji volji oštrevati in strahovati; mi pa smo hvala Bogu od fužine in od vodje Tobeitza neodvisni domači kmetje in imamo postavno pravico, da si izberemo v srenjski odbor in v šolski odsek tiste može, o kterih mislimo, da bojo po svoji vesti najbolje skrbeli za nas in za naše potrebe. Zato se nas nobeden ni zmenil za Tobeitzovo žuganje, čudili pa smo se vsi, da se visoko študirani gospod vpričo postavno voljenih srenjskih zastopnikov tako malo dostojno obnaša. K sreči je med tem pridrdrala prelepa njegova kočija, prej ko ne, da bi iz volišča peljala g. Tobeitza ali pa vsaj njegovega svaka Lahovega Mindl-na kot novega župana v fužinski gradič na Bistrico. Mi smo njemu in njegovim pristašem voščili srečni pot, naši možnarji pa so našo narodno zmago oznanovali sosednim faram in soseskam. Priserčna hvala in zahvala vsem volilcem, ki so pripomogli k tako dobremu izidu! Živio naš župan! Slava našim odbornikom! Sloga jači — nesloga tlačí.

Iz Medgorij. (Občinska volitev. — Prvi občni zbor naše podružnice.) Z velikim naskokom so liberalci premagali našo občino. Dve veliki trumi nemškutarjev ste se privalili v našo mirno slovensko občino. Anton Schmauzer je vodil Zagorjane in Podgorjane, Seebacher pa Rutarje in svoje Grabštanjce. Seebacher p. d. Lah iz Grabštanja je udrihal po duhovnikih, da je bilo kaj. Tudi naša Ciril-Methodova podružnica mu je zelo na poti. On je trdil, da so le duhovniki ustanovili našo podružnico. Pa to ni res, mi posestniki smo jo sami ustanovili. Župana Laha se ve da nismo prašali, kakor tudi on nas ni prašal, ko je ustanovil v Grabštanju podružnico nemškega šulferajna. Ustil se je tudi, da so domači gospod dekan takrat svoje dolžnosti zanemarili, ko so prišli na občni zbor naše podružnice. To spet ni res; g. dekan so tisto nedeljo brali dve sv. meši in dvakrat pridigali, popoldne pa so spet opravili litanije. Ali to ni še zadosti? Gospod Lah, nikar se toliko ne upirajte; mi Medgorci ostanemo Slovenci in bomo še prosili za slovenske in šestletne šole, če se prav Vi na glavo postavite! Vaš trud je pri nas zastoj.

— (Občinska volitev. — Olike Grabštanjskih liberalcev.) Pri občinski volitvi smo Slovenci spet propadli. Naš liberalni župan Krasnik je čutil, da se njegov stol maje, zato je spet liberalnega očeta v Grabštanju na pomoč poklical. To je za nas nesreča, da se občinska postava na Koroškem tako razlaga, da smejo na pr. pri nas v občino voliti Grabštanjci, ki imajo pri nas gozdne parcele. Marsikteri plača od svoje parcele komaj pet krajcarjev davka, spada pod Grabštanjsko občino, in vendar ima pri nas volilno pravico, in tako se pri nas zgodi, da domači posestniki, ki plačujemo davke po goldinarjih, nemamo nič besede, pri volitvah nas vselej potlačijo sosedni Grabštanjci, ki imajo pri nas gozdne parcele v gori in plačujejo od njih davke po krajcarjih. Oče Lah, Grabštanjski župan, je res pripeljal celo tropo liberalcev iz Grabštanja, in naš župan jih je bil zelo vesel. Ko so pri volitvi potlačili nas doma-

čine, bili so od veselja kar omamljeni. Pozno v noč so prihruli v Martinčevo gostilnico. Njih voditelj, Grabštanjski župan, je brž začel dražiti in zabavljati gostirju Jurju Drobnivniku p. d. Martincu. Ta ga je en čas mirno poslušal, potem je pa vendar resen postal in je Lahu (Seebacherju) rekel: „Jaz nisem za to tukaj, da bi se z Vami prekarjal, ampak da bi gostom postregel. Ako imate z menoj kaj govoriti, pridite drugokrat, kedar bom imel več časa“. Seebacher pa le ni odjenjal zabavljati, zato mu Martinc reče: „Vi ste mi danes preneumni, ne bom se z Vami prepiral!“ Zdaj pa je bil ogenj v strehi! Seebacher vstane in ogovori svoje tovarše: „Čujte kameradi! te birt me je belajdigov, on pravi, da sem mu c'neumen, te trotel, te šeps! itd.“ Tako olikano je Lah ropotal naprej. Narodni gostir pa se mu je umaknil v stransko izbo in Grabštanjcem tudi pijače ni več prinesel. Ko so bili glaži suhi, so vendar vstali in odšli.

Zdaj pa naj svet sodi obnašanje liberalnega preroka Seebacherja! Ali se spodobi, da on kot župan hodi volitve delat v drugo, sosedno občino, kakor bi bila njegova podružnica? Ali se spodobi, da on kot varuh javnega miru in reda, sam stopi na čelo razgrajajoče trume in da on sam prvi začne dražiti drugačemislečega v njegovi lastni hiši? Naj bi on rajše skrbel za svojo občino, nas Medgorce pa pri miru pustil! Mislim, da bi imel v Grabštanju opravka dovolj! Sreča je le, da domačih kmetov takrat ni bilo pri Martincu, lahko bi bilo prišlo do hudega pretepa; in kdo bi bil vsega kriv?

Konečno še vprašamo: Kdo tedaj kali mir na Koroškem? Nemci, oziroma nemškutarji, ali Slovenci? Slovenec je mirna in krotka duša in se navadno še le takrat po robu postavi, kedar si drugače že več pomagati ne more. Naši liberalci bi mir na Koroškem najraje v tem spoznali, da bi sami gospodovali nad nami, **nas Slovence pa imeli za tlačane in robe.** Takega gospodarstva nad Slovenci doseči pa se jim ne bode več posrečilo. Mi čutimo se že dovolj močne, obdržati se na pozorišču. — Liberalni Nemci so boj proti nam Slovincem pričeli; mi smo ga sprejeli in ga bodemo tudi nadaljevali toliko časa, da zmagamo ali pa poginemo. Bolj nas bodete skušali tlačiti, trdneje se bodemo oklepali jeden drugega. — Vsaka sila do vremena!

Iz Dunaja. (Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju), ustanovljeno v spomin štiridesetletnici vladarski Nj. veličanstva cesarja Frana Josipa I. Ker sta čestita gospoda F. Jančar, župnik nemškega viteškega reda na Dunaju, zarad preobilega posla, dr. Konst. Vidmar, kaplan na Dunaju, pa zarad tega, ker je bil premeščen v Krems, odborništvu tega društva se odpovedala, izvoljena sta v odbor čestiti gosp. Janez Strbak, redovnik č. g. oo. minoritov na Dunaju, in dr. V. K. Supan, c. k. avskultant na Dunaju. V odboru so razun omenjenih dveh gospodov g. J. Navratil, predsednik; dr. M. Ploj, I. podpredsednik; dr. F. Simonič, II. podpredsednik; R. Pukl, blagajnik; J. Lugar, blagajnikov namestnik; Josip Ciperle, tajnik; J. Jereb, tajnikov namestnik in dr. Peter Krasnik. — Po § 7 pravil je reden ud vsak na Dunaju ali v Dunajski okolici stanujoč Slovenec, ako plača vsaj tri gld. na leto, — po § 8 je podpornik

vsak, kdor plača vsaj pet goldinarjev na leto, — po § 8 plača ustanovnik enkrat za vselej vsaj petdeset, pravna osoba pa sto goldinarjev. — Naslov je blagajniku: G. R. Pukl, Wien, VII. Zieglergasse Nr. 65.

Kaj dela politika.

Državni zbor je sprejel novo vojno postavo. — Na dreganje poslanca dr. Tonklija je odgovoril minister Gautsch, da bo prihodnje leto naredil slovenske paralelke na spodnjih latinskih šolah v Mariboru za slovenske učence, t. j. da bo poduk za slovenske učence na pol nemšk in na pol slovensk, da se bojo učenci dobro naučili obeh jezikov. Za Gorico je to obljubil v prihodnjih letih (če bo res?); o Trstu in Pulji pa ni črnil besedice. Po naših mislih bi bilo najbolje, ko bi drž. poslanci predložili postavo, da bi bilo enkrat vseh preprirov konec. — Mariborski mestni zbor je protestiral proti slovenskim paralelkam, ko je zvedel, kaj je minister odgovoril. Prašati bi se smelo: Ali so Mariborske latinske šole samo za mestjane, ali so tudi za kmete v okolici?? Za uljudni odgovor prosimo Mariborske „Nemce“. — Čudno se nam tudi zdi, zakaj je minister Gautsch paralelke v misel vzel samo v Mariboru, ne pa tudi v Celji; saj je v Celji vendar več slovenskih učencev! Najbrž se boji, da bi nemške paralelke v Celji znale sčasoma čisto zamreti! — Štajerski deželni zbor se je začel 27. decembra, pa zboroval le nekaj dni. Gre mu zato, da deželne dolgovne prenese od leve na desno ramo. — Češki in Gališki zbor sta se snidla 3. t. m. Češki ima imenitne reči pred seboj: deželno banko in zakladnico za revne in bolne delavce, za ktere je že založenega pol milijona. — Govori se, da bo vlada predložila državnemu zboru novo šolsko postavo, po kterej bojo tudi duhovniki imeli nekaj besede v šoli. Bojimo se, da bo ta postava „ne tič, ne miš“. Mi hočemo krščansko šolo, in kdor nema vere, naj v njej nema nič besede! — Protijudovska stranka ustanovila si je na Dunaju svoj lastni dnevnik, menda se imenuje „Deutsche Volkszeitung“. Ko jim voda v grlo teče, začeli so se še le spominjati, da so kristjani. Dokler bojo pa Bismarka častili za svojega boga in ne spoznajo Slovanov za svoje brate, tako dolgo ni misliti, da bi ti ljudje kaj opravili. — Poslanec Kaiser je predložil novo domovinsko postavo. Taka bi bila res potrebna. Žalostno je, da morajo občine rediti ljudi, katerih nobeden ne pozna, ker je bil morda njih oče rojen v tisti občini. Vsak naj spada v tisto občino, kjer je vsaj deset let preživel, kjer je denar služil in davke plačeval. — Trgovinska pogodba med Avstrijo in Rumunijo, pravijo, da se bo vendar enkrat dognala. Prav bi bilo za naše kupce!

V zunanji politiki je več narobe, kakor bi si človek mislil. Na Laškem je še veliko ljudi, ki so prave vere, in dva milijona se jih je podpisalo, da naj bi se sv. Očetu papežu ugrabljena dežela nazaj dala. Tudi v Holandiji in Belgiji so bili veliki zbori, ki ravno to tir-

jajo. Bavarski škofje pa so v skupnem pismu do sv. Očeta to misel potrdili. To ne kaže nič dobrega za laško kraljestvo: če začne enkrat veter pihati, ga je težko ustaviti. — Tudi mlada Nemčija se ne more nič hvaliti, kolikor tudi jo povišuje Koroški poslanec Dumreicher, ki je sam rojen Prus, zdaj pa svoje rojake ščuje na avstrijske Slovane v pismih, ktere naš slavni list „Freie Stimmen“ v odlomkih ponatiskuje. Ta mož vidi v Avstriji vse črno, nas Slovane pa slika kot panslaviste in Avstriji nevarne, dočim smo vsi vedno zvesti Avstrijanci bili in bodemo ostali. Bolje bi bilo, ko bi ta poslanec koroške kupčijske zbornice kazal na velike krivice, ktere se godijo Dancem in Poljakom v pruski Nemčiji. Danci imajo po najnovejšem ukazu samo trdo nemške šole, le krščanski nauk se sme še učiti v maternem jeziku, Poljakom pa še to ni dovoljeno, tam je vse nemško. Slišimo, da hočejo zdaj to še na Koroškem upejljati, da bo še krščanski nauk nemšk v šolah Celovške okolice, če jim bo obveljalo! Oh, kako srečna bota oba Seebacherja, eden v Grabštanju, drugi v Vetrinjskem Kloštru! — Na Srbskem so radikalki zmagali pri volitvah. Kraljevo ustavo so pa vendar potrdili. Govorilo se je, da bo kralj Milan odstopil, pa je malo verjetno. Sploh se iz Srbije in Hrvaške ne sliši nič veselega in nič moškega. Bolje bi bilo, ko bi obe deželi prišli pod Avstrijo. — Zoper arabske roparje, ki sužnje lovijo, je prišlo že do boja. Vojna ladija „Leipzig“ je vjela tako barko in rešila 140 sužnjih. Pa to je še le začetek! — V Belgiji razgrajajo socialisti, pa tudi v Holandiji. V Hagu so napadli hišo katoliških pomočnikov in vnel se je hud boj. To je sramota, če revež napade reveža, ki je njegove nesreče nedolžen. Kdor z Bogom dela, mu že Bog pomaga, in mu ni treba pobijanja; ker pa ti ljudje nočejo Boga spoznati, zato svarimo Slovence pred vsemi socialisti in socialdemokrati in kakorkoli se ti prekuehi imenujejo. — Ruski veliki knez Vladimir je bil nedavno na Francoskem. To ni brez pomena. — Govori se, da bojo sv. Oče vprihodnje imenovali več nelaških kardinalov. Zdaj je 34 laških in 27 nelaških. Ker so pa laški v strahu brezbožnega laškega kraljestva, se je bati, da ne bojo glasovali po svoji volji. Zato je bolje, da je več nelaških kardinalov.

Gospodarske stvari.

Kunci ali domači zajci so neki, kakor piše rimski pisatelj Strabo, doma na Španjskem. Od tod razširili so se v Italijo in po drugih krajih Evrope. V Madrid prinesó dandanes vsako leto okoli 25.000 kuncev na prodaj iz okolice in v kraljevem parku Casa de campo ustrelji se jih vsako leto okoli 40.000. Tudi po Francoskem in Laškem pojedó veliko kuncev mesto zajčeje in telečeje pečenke.

Mlada odstavljenata teleta pitati s krompirjem, ni priporočati, ker je krompir pretežno prebavljiv ter ne vpliva dobro na prebavila. Drobnó razrezana ali zribana repa ali pesa, pomešana z drobnó rezanico je nasproti zraven dobrega sena in ovsá jako tečna hrana za odstavljenata teleta. Vendar pa se ne sme repa ali pesa pokladati v

preveliki množini, in kedar postanejo odpadki tekoči, se je dalo že preveč.

Za poduk in kratek čas.

Romanje koroškega Slovenca v Rim I. 1888.

II. Bivanje v Rimu.

(Dalje.)

V nedeljo 15. aprila je bilo vseh avstrijskih romarjev slovesno sv. obhajilo, med katerim so prav ginljivo prepevali rimski mladenči. Sv. obhajilo sta delila škofa dr. Zwerger in dr. Gruša. Po končanih sv. obredih so se romarjem kazale znamenite svetinje, namreč: konec sulice, s katero je Longin Jezusovo stran odprl; velik kos sv. križa; prt, kterega je Veronika Jezusu podala na njegovem krvavem potu; in glava sv. apost. Andreja.

Popoldne nas pelje pot na španjski trg k slavnoznanemu „Propagandi“ in k cerkvi „S. Andrea pri grmu“ (S. Andrea delle Fratte). V kapelici, v kterej se nahaja najsvetejši Zakrament, je imel slavni judovski spreobrnjenec Ratisbone l. 1842. čudno Marijino prikazen. Lep kip na strani nam kaže prečudno zgodbo, nad katero je strmel ves svet. Iz španjskega trga stopamo nakviško po velikanskih stopnicah v

Cerkev presv. Trojice na hribu Pinčiju. Velikanska cerkev ima ob desni in levi deset lepih kapel. Za mrežjem je stalo mnogo belo oblečenih deklic, ki so s svojimi botricami pričakovale škofa, da jim podelijo zakrament sv. birme. Tik cerkve stopimo tudi v samostan francoskih: „Dames du sacré Coeur“, da pogledamo in počastimo podobo „Čudne matere“ (Mater admirabilis), katero je l. 1844. naslikala mlada klosterska novinka. Pobožne francozinje pokladajo vsaki dan pred to podobo novih in žlahno dišečih cvetlic. Iz hriba Pinčio je veličasten razgled po velikanskem večnem mestu. Med visokimi palmami, cipresami in pinijami se sprehajaš po prekrasnem prostoru, kteremu je Ljubljanski Latermanovi drevo-red komaj senca. Doprne podobe slavnih mož kinčajo rajski kraj. Kaj čudno se nam je zdelo, ko smo podobi slavnega papeža Pija IX. nasproti postavljeno videli podobo roparskega glavarja Garibaldija. Lah ima svoje muhe. Na Pinčiju srečali so nas romarji in romarce iz Bosne in Hercegovine, čvrsti korenjaki v kosmatih jopičih in prav lepe ženske v narodni noši. Vodil jih je velikansk franciškan z orjaškimi brkami. Na vprašanje našega voditelja v laškem jeziku: Kdo so ti velikani? mu odgovori na svoje ljudi ponosen franciškan: „Neuösterreicher“. Iz hriba Pinčija stopali smo memo ljudskih vrat doli na ljudski trg v

Cerkev dev. Marije „na ljudskem trgu“ (S. Maria del Popoli). V starih časih je tukaj stal grob največega trinoga cesarja Nerona. Nad grobom se je košatilo orehovo drevo, na kterem so, kakor pravljica trdi, hudobe stanovale in se memogredočim pačile. Papež Paškal zapove leta 1100 oreh posekati, Neronove koščice sežgati in pepel v Tiberu vreči. Zdaj pa stoji tukaj prelepa cerkev, katero kinča največ umetnih del, zrezanih in malanih podob. V samostanu pri cerkvi je za

čas svojega bivanja v Rimu stanoval Luther Martin. Kukava mu majka!

Črez podolgasto okrogel ljudski trg se podamo po najširji in najravnejši ulici „Corso“ (korzo) še enkrat v Jezusovo cerkev, kjer se je vršila večerna slovesnost. Ko stopimo v prekrasno cerkev, ostrmimo, ko vidimo prostorno cerkev vso v lučih. Na tisoče lučic je migljalo po vseh prostorih, da se nam je zdelo, kakor bi prišli v katero začarano palačo. Od prevelike svetlobe so nas oči bolele. Ko stopimo iz cerkve pod milo nebo, ne moremo brez povpraševanja navadnega stanovanja najti. Tako močno nas je prevzela in omotila nenavadna razsvetljava.

Na večer je bilo spet zborovanje v dell' animi. Bilo je pričujočih tudi nekoliko kardinalov, mnogo škofov, posvetnih knezov in druge visoke gospode. Govorili so: grof Pergen, škofa dr. Gruša in dr. Schwarz, bar. Stillfried in neki laški duhovnik. Slovenski je govoril Ljubljanski knezoškof dr. Missia. Da je dobro govoril, priča navdušena pohvala, katero je prejemal od vseh zbranih.

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Sodnik: Ni še dolgo, kar ste bili zaprti, ker ste ukradli 10 rajniš. Obljubili ste, da se bote pobiljšali, in zdaj ste spet ukradli 15 rajniš! Za toženec: „Saj sem se pobiljšal za 5 rajniš!“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Za šolo v Lipi so svitli cesar podarili 300 gld. — Gosp. Vetrinjski župnik toži vrednika časnika „Freie Stimmen“ zaradi žaljenja časti. — V Celovcu so napravili društvo za oskrbovanje postopajočih šolarjev, kateri se od 11. do 1. ure nemajo kam djati, ko pridejo iz okolice, pa se jim ne splača domov iti med tem časom. Imenujejo to društvo „Knabenhort“ in jim dajejo opoldne nekaj juhe, da ne beračijo po mestu, kakor je bilo do zdaj navada. Poludnevni poduk, kakor je na Saksonschem, bi vse to odstranil. — Dve hiši zgoreli ste posestniku Blaziju na Rudi. Škode ima 7000 gld. — Pri sv. Lovrencu nad Dravogradom pa je pogorel posestnik Gregorec. — Tistega Strempfelna, ki je v Kapli z nožem okoli hodil in ljudi zabadal, so obsodili na sedem mesecev v težko ječo. — Državnega pravdnika namestnik dr. Sulzer je postal deželne sodnije svetovalec v Celovcu. — Pri Möslacherju na Beljaškem predmestju v Celovcu je nastal ogenj. Pogorelo je nekaj poslopja s kegljiščem, na kterem so še tisti večer kegljali. — Pri občinskih volitvah v Štebnu na Zili so zmagali Slovenci. Vsled tega grozna jeza v nasprotnem taboru! — V Bekstanju so pri občinski volitvi Slovenci propadli. Uzrok je, kakor navadno, mlačnost; ker jih ni prišlo dosti na volišče. — Na Bistrici v Rožni dolini in v Svečah pa so sijajno zmagali naši. (Več v dopisu.) — O novem volilnem redu za Koroško po predlogu g. dr. Ferjančiča ima „Kärntner Volksblatt“ jako simpatičen članek. Vsi pošteno-katoliški Korošci so tega predloga veselili.

— O sklepu leta priporočamo tudi „Koroške bukvice“, ktere na svojo roko izdaja naš urednik Filip Haderlap, in katerim je obstanek zagotovljen. Gradivo je krščansko, zanimivo, zabavno in v mnogih ozirih podučljivo. Podpirajmo naše pisatelje, dokler živijo, po smrti jim naša hvala nič ne koristi! — V Šmihelu pri Pliberci se je ustanovila posojilnica za podjunsko dolino. Načelnik je znani rodoljub gospod Jože Kraut v Bistrici. Med odborniki je tudi č. g. župnik dr. Jožef Somer. Dopolni prihodnjic. — V Št. Pavlu v Zilski dolini niso hoteli sprejeti 800 gld., ktere jim je šulferaju ponujal za šolo. Tukajšni znani list „Freie Stimmen“ se nad tem hudo togoti in g. deželnega predsednika na pomoč kliče. Temu listu bi najljubše bilo, ko bi vsacega zaprli, kdor noče pristopiti k nemškemu šulferaju. Taaffe-jevo vlado zmirom obira, to pa vendar hoče, da bi uradniki delovali po njegovih željah. Vederemo! — Prošnja Št. Jakobske občine za slovensko šolo je šla do ministerstva, ker jo je deželni šolski svet odbil in je dovolil slovenski učni jezik samo za prve štiri leta. V Podgorje so nemškutarji celo pozvali nekoga učitelja, da bi Slovincem štrono zmešal, pa mu ni obveljalo. Več o tem ob svojem času.

Na Kranjskem. Kmetijsko podružnico dobijo v Kostanjevici. — V Ljubljani je začela izhajati „Narodna knjižnica“. Prvi zvezek obsega prav lepo povest dr. Vošnjaka „Pobratimi“, v kateri se opišejo volilni boji na Štajerskem. — Župnik v Št. Petru v Ljubljani je postal č. g. M. Malenšek. — Janez Mrak iz Kranjske Gore je umrl v Beljaku, ko se je metal z nekim Koroščem, in ga je ta na tla vrgel. Pravijo, da je imel Mrak srčno bolezen. — Da se v Trzinu ustanovi duhovniška služba, v ta namen je podaril župnik M. Narobe 6000 gld. — V Ljubljani bojo to leto zidali vojašnico za deželno brambo. — V Škocjanu na Dolenjskem so se prikazale osepnice (koze). — Za močvirske občine se je ustanovila posebna kmetijska podružnica. Predsednik je znani inteligentni in narodni posestnik Peruzzi. — Veliki trgovec z žitom A. Dreo je v Ljubljani brez oporoke umrl. Zapustil je premoženja nad 700.000 gld.

* (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih julij, avgust in september 1888. leta 29.355 novih zavarovanj za 28.686.176 gld. 06 kr. kapitala ter je za to prejela 536.120 gld. 58 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 159.290 gld. 83 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 4.376.238 gld. 12 kr. Od 1. januarja do 30. septembra 1888. leta bilo je sklenjenih 53.150 novih zavarovanj za 55.710.058 gld. 08 kr., ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 1.279.472 gld. 65 kr.; izplačalo pa škod 444.818 gld. 96 kr. — Pokojninski fond zastopniški iznaša 78.915 gld. 34 kr.

Na Štajerskem. Za slovensko šolo so se potegnile občine Št. Martin, Pepina, Begina, Spod. Dolič, Višnja, Dramlje in Pišece. Oh kako lepo bi bilo, ko bi tudi slovenski Korošci začeli spoštovati svoj materni slovenski jezik in bi začeli prositi za slovenske šole! — Popotnikov Koledar je prav lep in ga zamoremo priporočiti slovenskim učiteljem. — Po toči poškodovanim okoli Ptuja so svitli cesar podarili 1000 gld. — Iz Brežiškega okraja se ljudje močno selijo v Bosno. — Okoli

Ptuja se godi veliko tatvin. V Kolaričevi bajti so našli žandarji veliko ukradenih reči. — V Prekopu pri Vranskem so zgorele tri hiše in en skedenj. — V Mariboru se je ustrelil kavarnar Url. — Kako potrebne so posojilnice, to kaže volitev v Ribnici. Tam so nemškutarji našim kmetom grozili, da jih bojo precej tožili, če ne plačajo, kar so dolžni. Ko bi imeli posojilnico, bi ne bilo treba pri nemškutarjih na posodo iskati. Zmagali so pa vendar Slovenci. — Za po toči poškodovane v Višnji vesi pri Celju so svitli cesar dali 300 gld. — Mariborska posojilnica, ki se od nekdanj odlikuje po svoji dobrotljivosti, je dala za dijaško kuhinjo 100 gld. — Deželni odbor štajerski je občinam okoli Ptuja, ki so bile po toči hudo obiskane, dal 2000 gld. za seme. — Celjska hranilnica je dala 10.000 gld. za uravnavo Savine.

Na Primorskem. Po slovensko se bo igralo v Trstu dne 9. februarja v gledišču „Fenice“. — V Goriški čitalnici se je razdelilo mnogo obleke med revne otroke. — Nadvojvodi Štefanu v Pulji se je porodil princ. — Cesarjevičinja Štefanija ostane to zimo v Opatiji v Istri.

Poziv!

Dne 28. decembra 1888 smo ustanovili v Šmihelu pri Pliberci posojilnico za podjunsko dolino. Vsi zavedni podjunski Slovenci dobro vejo, kako imenitna je ta reč za nas slovenske kmete. Zato upamo, da bote vsi Podjunčani pristopili, da naredimo pod Juno veliko gospodarsko trdnjavo, ki nam bo v brambo in pomoč. Vsak deležnik plača 10 gld.; ako pa izstopi, dobi denar nazaj. Vsak odbornik sme ude sprejemati, v prvi vrsti pa načelnik. Ako vsi pristopite, bo kasa v kratkem času močna in Slovenec bo sam gospodaril s svojim denarjem in ne bo dalje jerobov potreboval.

Šmihel pri Pliberci dné 1. januarja 1889.

Jožef Kraut, predsednik.

Listnica.

G. Ž. v Št. K. Vaš dopis smo odložili, ker nečemo začenjati polemike zoper nekoga, ki je čisto brez vsakega pomena. Mož ni vreden, da bi se o njem kaj več govorilo.

G. M. v P. Veleučeni g. „riffleiter“ D. pojema, kakor kapelj, kadar mu primanjkuje vode. Da sedaj kliče druge na pomoč, umevno nam je, ker je sam proti nam že zdavnej popolnoma onemogel z ono stranko vred, na katero se le še naslanja, da ložeje diha. Za nas in našo stvar ni nevaren niti on, niti njegov zloglasni list, zaradi tega Vam priporočamo mirno kri in srce na pravem mestu. Živela vzajemnost!

G. F—k. v Sp. D. Za naročevanje knjig, slovenskih kakor nemških, priporočati Vam moremo tu v Celovcu edino le bukvarjo g. A. Raunekarja. Slednji našim težnjam ni nasproten ter vsakemu rad hitro in dobro postreže. Srčni pozdrav!

G. V. v Št. Vaša naznanila so nam jako draga in dobro došla. Hvala lepa! Kako in s kako silo se hoče delati na Koroškem proti nam Slovincem, pojasniti hočemo pri priliki. Le krepko stojte na braniku! Ne udajte se!

G. S. v R. Terjajte neprenehoma slovenske šole. Ako ne dosežete zaželjenega pri c. k. dež. šolskem совету, pa dalje s prošnjo. Prej ali slej mora priti do tega, da zmagamo v tem, za obstanek Slovencev na Koroškem prevažnem vprašanju. Ostanite trdni v svojih sklepih in ne dajte se pregovoriti od nikogar. Živeli!

G. P. v T. Lepa hvala za trud. Nismo pričakovali da nam bode došlo iz Vašega okraja toliko število novih na-

ročnikov. Pri Vas se pač vidi, kaj vse more storiti za našo sveto stvar navdušeno slovensko srce. To je pač veselo znamenje in najboljši dokaz, da se Slovenci na Koroškem čezdalje bolj zavedajo svoje narodnosti. Pogumno naprej! Ako stori vsak izmed nas svojo slovensko dolžnost, je bodočnost naša in ni se nam bati za obstanek Slovencev na Koroškem.

„Rubellust“ v P. Jako smo Vam hvaležni za Vaša naznanila. Prezanimiva so! Da je bil šel tukaj dobro poznani gospod sam ob svojem času na Rusko po kruh, bilo nam je znano, a kar nam Vi poročate o Varšavi, nam je novo, zaradi tega bi mu priporočali, da gledé rubljev najprve sam sebe potipa za nos, ker on jih je že užival, dočim jih mi koroški Slovenci do danes, hvala Bogu, še ne potrebujemo. Ko bi se rublji takljali po stolnih ulicah, bi ta gospod bil gotovo prvi, ki bi posegel po njih ter bi si mislil: denar je denar, če tudi ravno enkrat ne pride od Bismarka iz Berolina. Gradivo, ki ste nam ga podali, je za nas posebne vrednosti in mi bomo, kedar se nam bo potrebnost zdela, radi ustregli Vašej želji s tem, da spravimo vso stvar v javnost. Takim nesramnim denuncijantom treba zamašiti usta ter jih svetu pokazati v pravem bengaličnem svitu. Da ste nam zdravi!

G. O. v M. Zaradi primanjkanja prostora morali smo Vaš dopis odložiti za prihodnjic. Oprostite!

G. E. na B. Umeje se ob sebi, da Vam je prostor v „Miru“ za opravičenje vedno na razpolaganje. Le naznanite nam natanjko vse, in sicer takó, kakor se je vršilo. Pesem „Die Wacht am Rhein“ je proti-avstrijska bila in bode ostala. Pri nas jej ne sme biti mesta. Takim puhlim možakom, ki vedno le érez mejo v Neméjio skilijo, je gorenja pesem, seveda, povoljna. Kar „Fr. St.“ o tem pisarijo, naj Vas malo briga, ker je prebedasto; mi Vam radi verjamemo, da se je ta pruska pesem pela v odnotni gostilni le zaradi tega, da bi se ž njo dražili ondi navzoči Slovenci. Tako hujskanje mora se obsojati in zopet se vidi, kedo kali mir na Koroškem.

G. L. S. v T. Presréna hvala! Tako vrlega naročnika in podpornika, kakor ste Vi, treba je posebno spoštovati. 30 iztisov „Mira“, kakor želite, bomo pod naznanjenimi nam naslovi redno odpošljali. Slava Vam! Bog blagoslovi Vaše delo v prid slovenstva na Koroškem!

G. poročevalcu iz Podsinjske vasi. Prav lepa hvala za poslani dopis. Zal, da je prišel za ta list že prepozno. V prihodnji številki prinesemo ga z veseljem, vsaj bodo naši č. čitatelji iz tistega lahko povzeli, kako in na kak način se

delajo pri nas prošnje za nemške šole. Le še večkrat kaj; za taka poročila bomo Vam jako hvaležni.

G. C. v Št. T. Spomenik prvemu slovenskemu pesniku Valentinu Vodniku postavil se bode v Ljubljani v teku tega leta. Kedaj, nam še ni znano. Da se bomo koroški Slovenci tudi te slavnosti udeležili, umeje se ob sebi. Več pismo! Na zdar!

Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v gostilnici hôtela „zum Sandwirth“, kjer imajo odmenjeno svojo sobo, takozvani „Clubzimmer“ koj pri vhodu na desno. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 5. januarja.

Gradec	24	66	51	38	15
Dunaj	61	44	29	28	90

Tržno poročilo.

V Celoveu je biren:

pšenica po . . .	5 gld.	30 kr.
rž	3 "	70 "
ječmen	3 "	50 "
oves	2 "	20 "
hejda	3 "	10 "
turšica	3 "	40 "
pšeno	7 "	— "
proso	— "	— "
grah	— "	— "
repica	— "	75 "
fižol, rudeči . . .	5 "	50 "

Sladko seno . . .	2 gld.	90 kr.
kislo	2 "	— "
slama	2 "	20 "
meterski cent (100 kil).		
Frišen špeh kl. —	gld.	60 kr.
maslo	1 "	— "
mast	— "	75 "
Navadni voli	100—120	gld.
pitani voli . . .	120—140	"
junci	80—100	"
krave	60—120	"
junice	50—70	"
prešički	6—10	"

Pitani prešiči na vago po 43 in 44 kr. kila.

Zahvala in prošnja.

„Mir“ je edino glasilo Slovencev na Koroškem. Brez njega bi ne bilo národnega gibanja med koroškimi Slovenci. Skoraj v 3000 iztisih je romal „Mir“ letos po Slovenskem. Pripomogli so temu blagi rodoljubi, ki so prišli na pomoč našemu listu z naročnino, dopisovanjem in denarno podporo. Ni nam bilo mogoče zahvaljevati se dobrotnikom vsakemu posebej. Zatorej izrekujemo na tem mestu svojo najprisrčnejšo zahvalo vsem naročnikom, podpornikom in dobrotnikom, ki so gmotno in duševno podpirali naš list.

K tej zahvali pa pristavimo nekatere srčne prošnje:

1. da nobeden iz dosedanjih naročnikov, dobrotnikov, dopisnikov in podpornikov ne izostane tudi v prihodnjem letu;

2. da si vsak po svoji moči prizadeva, nove naročnike za „Mir“ pridobiti;

3. da rodoljubi kmetom, ki ne vejo, kako se je obnašati pri pošiljlatvi denarjev, pomagajo pri naročevanju;

4. naj vsak novi naročnik blagovoljno pristavi, da je nov naročnik. Tako se opravištvu veliko nepotrebnega dela prihrani. Povsod naj se pristavi tudi pošta, po kateri želi naročnik „Mir“ prejemati;

5. naročnina naj se blagovoli pošiljati v Celovec pod napisom: **Opravništvu „Mira“.**

Slovenci! Tisti časi so minuli, ko se kmetu in marsikteremu drugemu ni bilo treba brigati za to, kár se po svetu godi. Od vseh strani vam ponujajo zdaj liste, ki so sovražni katoliški cerkvi in slovenski besedi. Ne segajte po njih! To bi bilo v Vašo pogubo. Sramota je za vsako verno slovensko družino, ako podpira nemško-liberalne liste, naj se imenujejo kakor hočejo. Naročujte si „Mir“, ki bo Vam za 1 gld. 24 kr. celo leto podajal zdrav poduk o političnih, verskih, národnih in gospodarstvenih rečéh.

Lastnik in izdajatelj „Mira“.

Oglasila.

Dobre, še malo rabljene cerkvene orglje so po ceni na prodaj. Več se izve pri uredništvu.

Slomšekovih zbranih spisov

IV. knjiga: **Različno blago.**

I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna politika in narodno gospodarstvo“ str. 183 do 354; III. del: „razna poučna tvarina“ str. 357 do 428 dobiva se izvod po 1 gld. pri izdajatelju: **Mih. Lendovšek**, župniku v Makolah (Maxau b. Pöltschach); III. knjiga: **životopisi**, str. 397 pa po 70 kr. Po ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah! Prva in druga knjiga ste pošli. **Val. Orožnovih** pesni je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr. Pete knjige: „Slomšekovi „pastirski listi““ ni mōči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški niso poravnani.

Natorna vina, rudeča in bela,

v sodih nad 56 litrov prodaja po 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 kr. liter trgovce

Amand Prosen,

v kosarnskih ulicah šte. 24 v Celovcu.

Ob enem priporoča svojo zalogo tržaškega blaga, in tudi mast, moko itd.

Kramarji, branjevci in sploh taki, ki blago naprej prodajajo, dobijo vse ceneje.

➡ Ceniki pošiljajo se zastonj. ➡

Edina krščanska tvrdka,
katera prodaja

tkanino za cerkvena oblačila
na Avstrijsko-Ogerskem

Josipa Deiller-ja

na Dunaju, VII., Zieglergasse šte. 27.

Po želji se izdeljujejo mešni plašči, dalmatike, večerni plašči, cerkvena in društvena bandera, velum, nebo itd. kakor tudi vsa dela za cerkvene namene.

Zastopnik
Franc Brückner.

Dr. Valentina Zarnika

Zbrani spisi

I. zvezek:

Pripovedni spisi.

Uredil

Ivan Železnikar.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovjšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Voščene sveče,

ktere izdelujem

iz čistega čebelnega voska

brez vsake druge primesi, kar slednje je zdaj že zelo v navado prišlo, priporočam častitim duhovnikom in cerkvenim predstojnikom.

Rad izročim moje sveče vsaki prekušnji; gorijo svetlo, mirno in počasno.

Cena je 2 gld. 40 kr. za kilogram, rudeče sveče pa po 2 gld. 20 kr. za kilogram franco poštna štacije.

Karol Pacher,

voskar in svečar v Železni Kapli.

Ferd. Mussi,

trgovec s tržaškim blagom in z moko v Celovcu,
Burggasse št. 12

priporoča po najnižjih cenah:

Belo natorno vino (v sodih nad 56 litrov) liter po 12 kr.

Rženi špirit, 90%, že zadavkan, na drobno liter po 68 kr. Kdor vzame najmanj 5 litrov, ga stane liter le 66 kr.

Najboljše rženo žganje, liter po 30 kr.

Sladkor (euker) v celem klobuku, kila po 38 kr.

Kava (kofé), kila od 1 gld. 60 kr. do 1 gld. 90 kr.

Kava, žgana, od 1 gld. 90 kr. do 2 gld. 20 kr.

Figova kava, kila po 36 kr.

Najboljše perilno milo (žajfa), kila 28 kr.

Angleška perilna soda, 10 kr.

Amerikanski petrolej, liter 18 kr.

Sol v štokih, kila 10³/₄ kr.

Grenka in glauberska sol, kila 10 kr.

Pšenična moka, kila od 14 kr. do 18 kr.